

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 62 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Criminaliteit en rechtsstaat

1 A

2 B

3 maximumscore 2

- Een ander materieel gevolg van criminaliteit voor banken dat in de tekst naar voren komt, is (één van de volgende): 1
 - De banken hebben de beveiliging opgevoerd / moeten meer gaan beveiligen.
 - De banken moesten / moeten de criminaliteit bestrijden.
 - De banken moesten brievenbussen met zwanenhalzen plaatsen.
 - De banken moeten maatregelen nemen om skimming te voorkomen.
- Dit is een materieel gevolg omdat dit geld kost 1

4 A

5 maximumscore 2

- Socialisatie is het proces (één van de volgende): 1
 - waarbij iemand de waarden en normen (en andere cultuurkenmerken) van zijn samenleving of groep aanleert.
 - waarin normen en waarden worden overgedragen.
 - waarin rolgedrag wordt aangeleerd
- Voorbeelden van een juiste verklaring zijn (één van de volgende): 1
 - Jongens krijgen vaak aangeleerd dat ze stoer mogen / moeten zijn / dat stoeien of vechten niet zo erg is voor jongens, terwijl meisjes vooral aangeleerd krijgen dat ze lief moeten zijn / terwijl meisjes vooral aangeleerd krijgen dat ze niet mogen slaan en vechten.
 - Ouders (en andere socialiserende instituties) brengen jongens en meisjes verschillende normen en waarden bij: jongens moeten stoer zijn en meisjes lief. Daarom leren meisjes dat ze voorzichtig moeten zijn / niet mogen vechten of slaan en leren jongens dat minder dan meisjes.

6 A

7 D

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 1 rechtshandhaving / handhaving van de rechtsorde / veiligheid	
9	maximumscore 1 Nee, want (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="280 405 1318 555">– de politie heeft videobeelden van de insluiper op internet gezet. Deze videobeelden maken volgens de Bond van Wetsovertreders een inbreuk op een grondrecht / vrijheidsrecht van de burgers, namelijk het recht op privacy. <li data-bbox="280 562 1318 636">– de Bond van Wetsovertreders vindt dat het recht op privacy van de insluiper wordt geschonden. <li data-bbox="280 642 1318 672">– de Bond vindt het filmen in woonhuizen te ver gaan. <p data-bbox="280 712 1318 824"><i>Opmerking:</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen voor een juiste combinatie van antwoord en verklaring.</i></p>	
10	C	
11	maximumscore 2 1 C 2 C 3 A 4 A 5 B	
	indien vijf antwoorden juist indien vier of drie antwoorden juist indien minder dan drie antwoorden juist	2 1 0
12	C	
13	C	
14	D	
15	maximumscore 1 2	
16	A	
17	A	
18	B	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Politiek en beleid

19 B

20 B

21 D

22 **maximumscore 1**
2 en 4

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.

23 **maximumscore 1**
1 en 2

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.

24 **maximumscore 2**

- De ANWB is een belangenorganisatie
- Dit blijkt uit de regels 9-10

1
1

25 A

26 **maximumscore 2**

- 4
- 7

1
1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

27 maximumscore 3

- 1 (Als de drie meest linkse partijen worden beschouwd): SP, GroenLinks, PvdA
- 2 (Samen hebben deze linkse partijen): 55 zetels. [15 (SP) + 10 (GL) + 30 (PvdA)]
- 3 (Als de drie meest rechtse partijen worden beschouwd): PVV, SGP en VVD
- 4 (Samen hebben deze rechtse partijen): 57 zetels. [24 (PVV) + 2 (SGP) + 31 (VVD)]
- 5 (De uitspraak is) onjuist.

Ook goed rekenen:

- 1 (Als de drie meest linkse partijen worden beschouwd): SP, GroenLinks, Partij voor de Dieren (PvdD)
- 2 (Samen hebben deze linkse partijen): 27 zetels. [15 (SP) + 10 (GL) + 2 (PvdD)]
- 3 (Als de drie meest rechtse partijen worden beschouwd): PVV, SGP en VVD
- 4 (Samen hebben deze rechtse partijen): 57 zetels. [24 (PVV) + 2 (SGP) + 31 (VVD)]
- 5 (De uitspraak is) onjuist.

indien vijf antwoorden juist	3
indien vier of drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

28 A

29 A

30 D

31 B

Analyse maatschappelijk vraagstuk: Overlast door coffeeshops

32 maximumscore 1

Als mensen weten dat zelfs het kleinste delict bestraft wordt, zullen ze deze kleine delicten minder snel gaan plegen / zullen ze extra goed nadenken voordat ze zich schuldig maken aan deze delicten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 2

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- stemrecht bij verkiezingen (voor de gemeenteraad, Provinciale Staten, Tweede Kamer, Europees parlement)
- oprichten van politieke partijen
- lidmaatschap van politieke partij / meedoen in een politieke partij
- inschakelen van politieke partijen
- oprichten van actie - of belangengroepen
- lidmaatschap van / deelname aan actie- of pressiegroepen
- indienen van klacht of bezwaarschrift bij regering, parlement, college van B en W, gemeenteraad
- handtekeningenactie
- een vorm van buitenparlementaire actie / protesteren / demonstreren / actie voeren
- persoonlijk contact opnemen met politicus / minister / lid Tweede Kamer / lid B en W / raadslid
- inschakelen van de media / de openbaarheid zoeken
- klachten over het gedrag van bestuursorganen / van ambtenaren van de rijksoverheid en van de politie deponeren bij de Nationale Ombudsman
- gebruik maken van officiële inspraakmogelijkheden tijdens het besluitvormingsproces (bijvoorbeeld tijdens hoorzittingen in de Tweede Kamer en gebruik maken van spreekrecht tijdens een vergadering van de gemeenteraad)
- verzoek indienen om een referendum te houden in de gemeente
- bij onenigheid met de overheid / gemeente de rechter inschakelen

per juist antwoord

1

Opmerking

Geen scorepunten toekennen aan antwoorden als:

kritiek leveren, een brief schrijven, contact opnemen of spreekrecht.

34 B

Vraag	Antwoord	Scores
35	maximumscore 4	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kenmerk: Er bestaan meestal verschillende meningen over de oplossing van het probleem. / Betrokken burgers of groeperingen hebben vaak verschillende waarden, normen, belangen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Dit komt naar voren in tekst 1, omdat daarin staat dat (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – de politiek in Roosendaal verdeeld is, net als de regering want die wil geen wietboulevards in de grensstreek. (regels 12-13) – voor- en tegenstanders het besluit van Roosendaal en Bergen op Zoom om met het gedoogbeleid te stoppen, bespraken tijdens een discussiemiddag in coffeeshop Azul in Roosendaal. (paragraaf 6 december 2008) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Kenmerk: Het vraagstuk krijgt de aandacht van de media (en het krijgt daardoor de aandacht van de publieke opinie en de overheid). / Het vraagstuk krijgt de aandacht van de publieke opinie. / Een (invloedrijke) groep mensen of organisatie brengt het vraagstuk onder de aandacht van de media 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Dit komt naar voren in tekst 1, omdat daarin staat dat (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – burgemeester Michel Marijnen op de landelijke televisie verklaarde hulp uit Den Haag nodig te hebben. (paragraaf 16 september 2008) Er was dus ook aandacht voor het probleem in de landelijke media. – het besluit van Roosendaal en Bergen op Zoom om met het gedoogbeleid te stoppen veel stof heeft doen opwaaien: er werd dus veel over gepraat, het stond op de publieke agenda. – tekst 1 een nieuwsoverzicht is van de berichten die bij Omroep Brabant over dit onderwerp verschenen: het vraagstuk heeft dus al langere tijd de aandacht van Omroep Brabant. 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 maximumscore 2

- Verbieden is **wel** goed volgens (één van de volgende): 1
 - veel inwoners van de Roosendaalse binnenstad
 - de bewoners van de Molenstraat
 - de drugsbestrijders

Het belang daarbij is: veiligheid / geen of minder overlast
- Verbieden is **niet** goed volgens (één van de volgende): 1
 - drugstoeristen

Het belang daarbij is: de mogelijkheid / vrijheid om drugs te kopen / gebruiken

 - coffeeshopeigenaren

Het belang daarbij is: voortbestaan zaak / geld verdienen / behoud van klanten

Opmerking

Alleen 1 scorepunt toekennen voor een juiste groep mensen/groepering met daarbij een juist belang.

37 maximumscore 4

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- Selectie criterium: actualiteit, want het artikel is verschenen toen het probleem (weer) speelde, actueel was (tekst 2 regels 8-9) / het artikel gaat over problemen die toen in de belangstelling / op de politieke agenda stonden (in Beverwijk).
- Selectie criterium: de nabijheid, want de problemen spelen zich af in Beverwijk, een plaats in Noord-Holland (en het artikel is geplaatst in het Noordhollands Dagblad).
- Selectie criterium: de identiteit van de krant, want het Noordhollands Dagblad is een regionale krant, die veel aandacht besteedt aan nieuws uit de regio, dus ook aan problemen in Beverwijk.
- Selectie criterium: de doelgroep / het publiek, want de lezers van het Noordhollands Dagblad komen uit Noord-Holland en zullen geabonneerd zijn op deze regionale krant omdat zij ook geïnteresseerd zijn in regionaal nieuws. / Een belangrijk deel van de lezers zal uit (de buurt van) Beverwijk komen, en geïnteresseerd zijn in nieuws over (problemen die spelen) in Beverwijk. / Veel mensen lezen graag artikelen over criminaliteit en overlast.
- Selectie criterium: eigen waarden en normen / referentiekader van de redactie/journalist, want de redactie geeft een regionale krant uit en zal uit de regio komen en/of erg betrokken zijn bij gebeurtenissen in de regio. De redactie/journalist zal het daarom belangrijk vinden aandacht te besteden aan de problemen met coffeeshops in Beverwijk.

- per juist selectie criterium 1
- per juiste uitleg daarbij 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 C

39 **maximumscore 1**

Alle burgers zijn voor de wet gelijk / discriminatie is niet toegestaan / burgers hebben grondrechten (in dit geval het recht op gelijke behandeling).

40 B

41 C

42 B

43 **maximumscore 1**

Tekst 4 is het meest subjectief, omdat (één van de volgende):

- in die tekst iemand (vooral) zijn mening geeft over het gedoogbeleid
- dat een opiniërend artikel is
- in tekst 4 feiten en meningen niet gescheiden zijn.

Opmerking:

Het scorepunt alleen toekennen voor een juiste combinatie van antwoord en verklaring.

44 **maximumscore 1**

de veranderings- en vergelijkende invalshoek

45 **maximumscore 1**

Juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- “In binnen- en buitenland is er veel kritiek op het Nederlandse gedoogbeleid.” (r.1)
- “En de volksgezondheid was een van de redenen voor het invoeren van het gedoogbeleid.” (r. 6-7)
- “In 1976 maakte CDA-minister Dries van Agt een onderscheid tussen soft- en harddrugs.” (r. 7-8)
- “Het bezit en de verkoop van een kleine hoeveelheid wiet en hasj werd vanaf toen gedoogd.” (r. 8-9)
- “Vanuit dat oogpunt – de volksgezondheid – kan het Nederlandse drugsbeleid zeker niet als mislukt worden beschouwd.” (r. 11-13)
- “Hoewel Nederland het enige land is waar wiet en hasj vrij in coffeeshops te koop zijn, behoren Nederlanders niet tot de grootste softdrugsgebruikers in de wereld.” (r. 14-15)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

46 maximumscore 2

per juist argument mét bronverwijzing

1

Voorbeelden van juiste antwoorden:

Ik ben **voor** het stoppen met het gedoogbeleid, want (twee van de volgende):

- coffeeshops veroorzaken veel overlast (van drugstoeristen).
Zie **tekst 4** “ Het is begrijpelijk ... bezoekers.” (r. 4-6) / Uit regel 17 blijkt dat er sprake is van ‘ellende’. / Zie **tekst 5** “De overlast van coffeeshops is veel te groot, zeggen de critici. (Het gaat dan vooral om ... wietteelt).” (r. 1-3) / “Bij coffeeshops in de buurt ... verkopen.” (r. 27-29)
- handelen en (grootschalige) teelt van softdrugs is verboden en brengt dus criminaliteit met zich mee (en coffeeshops maken wel gebruik van die handel en teelt). / De teelt en handel van nederwiet/ marihuana/ softdrugs is vaak in handen van de georganiseerde misdaad. /Het gedoogbeleid toestaan heeft handel en teelt in softdrugs/ (georganiseerde) misdaad tot gevolg.
Zie **tekst 4** “De grootschalige teelt ... buitenland.”(r. 12-15) / “Ook moet de ... aangepakt.”. (r. 17-18)
of
coffeeshops trekken criminele wietelers aan / trekken criminaliteit aan.
Zie **tekst 5** “Bij coffeeshops in de buurt ... verkopen.” (r. 27-29)
- het gebruik van softdrugs is gevaarlijk voor de (volks)gezondheid.
Zie **tekst 4** “Naast de overlast ... harddrugs.” (r. 7-10)
- aan de ene kant het gebruik en de verkoop in coffeeshops van (kleine hoeveelheden) softdrugs toestaan, maar aan de andere kant de handel en (grootschalige) teelt van softdrugs niet toestaan, is niet in overeenstemming met elkaar te brengen / heeft criminaliteit tot gevolg.
Zie **tekst 5** “Bij coffeeshops in de buurt ... verkopen.” (r. 27-29)

Ik ben **tegen** het stoppen met het gedoogbeleid, want (twee van de volgende):

- vergeleken met andere landen heeft Nederland weinig softdrugsgebruikers. (Het gedoogbeleid zorgt er dus eerder voor dat minder mensen softdrugs gebruiken, dan meer, in vergelijking met landen waar geen gedoogbeleid is.)
Zie **tekst 5** “Hoewel Nederland ... in de wereld. (r.14-15) / ”In internationale ... een joint op.” (r. 16-18) / “Vergeleken met andere landen scoort Nederland in het gebruik van softdrugs niet heel hoog.” (r. 21-22)
of
Zie **afbeelding 1**: In Nederland heeft in 2005 vijf procent van de mensen tussen de 15-64 jaar cannabis gebruikt. In veel landen zonder gedoogbeleid (zoals Spanje en de VS) ligt dit percentage hoger.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- vergeleken met andere landen zijn er in Nederland niet veel harddruggebruikers. / In Nederland neemt het aantal nieuwe drugsverslaafden niet toe, in tegenstelling tot veel andere Europese landen. (Het scheiden van de softdrugsmarkt/-gebruikers en de harddrugsmarkt/-gebruikers - een reden voor het invoeren van het gedoogbeleid - lijkt dus te werken)
Zie **tekst 5** “En ook het ... met andere landen.” (r. 22-23) / “In bijna de helft ... niet in Nederland.” (r. 25-26)
of
Zie **afbeelding 1**: In Nederland hebben in 2005 0,6% van de Nederlanders tussen de 15 en 64 jaar (recent) cocaïne gebruikt, dit is een lager percentage dan in landen zoals Spanje en de Verenigde Staten (die geen gedoogbeleid hebben).
- het gedoogbeleid heeft een goede uitwerking op de volksgezondheid vergeleken met landen waar geen gedoogbeleid wordt gevoerd. (Nederland heeft relatief weinig softdruggebruikers en (nieuwe) harddruggebruikers vergeleken met andere Europese landen (die geen gedoogbeleid hebben).
Zie **afbeelding 1**: In Nederland zijn in vergelijking met veel andere landen (zonder gedoogbeleid) weinig doden door drugs gevallen.
Zie **tekst 5** “Hoewel Nederland ... in de wereld. (r.14-15) / ”In internationale ... een joint op.” (r. 16-18) / “Vergeleken met andere landen scoort Nederland in het gebruik van softdrugs niet heel hoog.” (r. 21-22) / “En ook het ... met andere landen.” (r. 22-23) / “In bijna de helft ... niet in Nederland.” (r. 25-26)
of
Zie **afbeelding 1**: In Nederland heeft in 2005 vijf procent van de mensen tussen de 15-64 jaar cannabis gebruikt. In veel landen zonder gedoogbeleid (zoals Spanje en de VS) ligt dit percentage hoger. *of*
In Nederland hebben in 2005 0,6% van de Nederlanders tussen de 15 en 64 jaar (recent) cocaïne gebruikt, dit is een lager percentage dan in landen zoals Spanje en de Verenigde Staten (die geen gedoogbeleid hebben).
- de overlast van coffeeshops valt goed op te lossen door de coffeeshops te verplaatsen naar de rand van de stad/het grensgebied. (En dan wegen de nadelen van het gedoogbeleid niet meer op tegen de voordelen.)
Zie **tekst 5** “Volgens de Stichting ... beperken.” (r. 29-31)

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste 10 kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 3 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	www.elsevier.nl van 23 september 2009
tekst 2	Trouw van 27 mei 2009
tekst 3	Secondant nr. 5, oktober 2009 blz. 47
tabel 1	www.politie.nl
tabel 2	www.kennislink.nl van 18 mei 2007
tekst 4	De Gelderlander van 22 september 2009
tekst 5	www.binnenlandsbestuur.nl van 28 december 2009
tekst 6	www.metronieuws.nl van 24 oktober 2009
tekst 7	www.rechtspraak.nl van 14 april 2010
tekst 8	een ingezonden brief in Noordhollands Dagblad van 6 april 2009
tekst 9	www.nrc.nl van 27 mei 2009
tekst 10	TC Tubantia van 2 februari 2010
tekst 11	www.ad.nl van 23 februari 2010
tekst 12	www.om.nl van 20 april 2010
afbeelding 1	www.werkenbijhetrijk.nl
tekst 13	Metro van 29 juni 2009
tekst 14	www.rtlnieuws.nl van december 2009
tekst 15	Trouw van 28 augustus 2009
tekst 16	de Volkskrant 28 oktober 2009
tekst 17	www.anwb.nl van 9 november 2009
tekst 18	Algemeen Dagblad van 27 oktober 2009
afbeelding 2	www.tomjanssen.net van 3 juni 2009
tabel 3	nos.nl van 29 juni 2010
tekst 19	www.nd.nl van 17 juni 2010
afbeelding 3	www.tomjanssen.net van 26 oktober 2009
bijlage	
tekst 1	www.omroepbrabant.nl van 6 oktober 2009
tekst 2	www.noordhollandsdagblad.nl van 15 oktober 2009
tekst 3	de Volkskrant van 8 april 2009
tekst 4	Gerlof Leistra, Elsevier Online van 27 oktober 2008 liberalisme.web-log.nl van 19 januari 2010
tekst 5	www.volkskrant.nl van 17 november 2008
afbeelding 1	de Volkskrant van 11 november 2008